

Factsheet

Adresfraude

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van persoonsgegevens van hun inwoners in de Basisregistratie Personen (BRP). Daarbij is de gemeente in beginsel afhankelijk van de gegevens zoals die door de burger aan de gemeente worden verstrekt. Door de gemeente worden deze gegevens overgenomen. Tijdens de uitvoering van multidisciplinaire projecten blijkt herhaaldelijk dat de geregistreerde situatie ten aanzien van adressen, niet overeenkomt met de feitelijke situatie. Er is in die gevallen veelal sprake van adresfraude. Doelstelling van het project Adresfraude van VNG Naleving is daarom het verbeteren van de kwaliteit van de BRP en het aanpakken van adres gerelateerde fraude.

In het kader van deze factsheet wordt onder adresfraude verstaan: *"het door een betrokkene opzettelijk niet, niet tijdig en/of niet juist informatie verstrekken over woon- en/of verblijfplaats van hemzelf en/of van een ander, waarbij de feitelijke woon- en/of verblijfplaats van invloed is of kan zijn op aan hem of een ander toe te kennen overheids gelden, dan wel aan hem of een ander op te leggen (belasting)heffingen"*.

Basisregistratie Personen

De BRP is de bron van persoonsgegevens voor de gehele overheid. Elke overheidsorganisatie, die bij de uitvoering van haar taak persoonsgegevens gebruikt, gebruikt de BRP. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de registratie in de BRP. De gegevens uit de BRP worden onder meer gebruikt voor zaken als het toekennen van sociale zekerheidsuitkeringen, bijstand, kinderbijslag, AOW in het kader van inkomensafhankelijke regelingen, zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag, kindgebondenbudget, het toekennen van studiefinanciering, het opleggen van

gemeentelijke heffingen, het heffen van belastingen, etc.

Politie en justitie maken in hun werk gebruik van de gegevens uit de BRP, onder meer bij het betekenen en executeren van vonnissen, innen van boetes en het doen van aanhoudingen. Ook in het kader van openbare orde en veiligheid is het van belang dat de gemeente en de overheid beschikken over een juiste registratie van personen.

Oorzaken van een onjuiste BRP

Bij onjuistheden in de BRP zijn drie hoofdoorzaken te duiden, te weten: registreren op basis van een door betrokkene gedane onjuiste opgave, het door betrokkene niet doorgeven van vertrek (vertrokken onbekend waarheen) en het door betrokkene niet inschrijven (niet geregistreerd staan).

Aanpak Adresfraude

Uit ervaring blijkt dat een multidisciplinaire en integrale projectmatige aanpak van problemen zoals

adresfraude, effectief en efficiënt is. In multidisciplinaire projecten wordt door de projectpartners informatie gedeeld en worden adressen, al dan niet integraal, fysiek bezocht om de feitelijke situatie te checken. Hierdoor zullen mogelijke onvolkomenheden in de BRP snel(ler) worden gedetecteerd en kunnen worden aangepast.

Ketenpartners

Binnen het project Adresfraude wordt gewerkt op basis van de Samenwerkingsovereenkomst voor Interventieteams (LSI-convenant). In het kader van het LSI-convenant wordt door Belastingdienst, UWV, SVB, Politie, Inspectie SZW, Openbaar Ministerie, IND en gemeenten samengewerkt. Daarnaast kunnen ook andere overheidsdiensten zoals de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), maar ook lokale instanties zoals woningbouwverenigingen, conform de geldende regelgeving, informatie aan de aan het project deelnemende gemeente(n) ter beschikking stellen.

Wat mag de gemeente van VNG Naleving verwachten?

Het VNG Naleving levert een projectadviseur, die de gemeente gedurende de projectperiode begeleidt. In deze rol ondersteunt de adviseur de gemeentelijk projectleider onder meer bij:

- de aanmelding van het project
- het opstellen van het collegevoorstel
- de operationele planning, het casusoverleg, het bewaken van resultaten en het opstellen van de eindrapportage
- de contacten met de landelijke diensten en andere deelnemende gemeenten

Wat wordt van de gemeente verwacht?

Gemeenten die een deelname overwegen aan een project Adresfraude, dienen naast een gemeentelijk

projectleider ook medewerkers beschikbaar te stellen die belast zijn met toezicht en handhaving in het kader van de BRP, het gemeentelijk sociaal domein en de gemeentelijke vergunningen.

Gemeenten moeten zich realiseren dat gedurende het project zaken aan het licht komen waarop een vervolg zal moeten komen, zoals het op basis van onderzoeksbevindingen aanpassen van de BRP. Dit kan op grond van artikel 2.2 van de Wet Basisregistratie Personen ambtshalve.

Er dient binnen de gemeente, zowel ambtelijk als bestuurlijk, voldoende draagvlak te zijn om de doelstellingen van het project te behalen.

Wat zijn de (verwachte) resultaten?

Primair zal het project Adresfraude leiden tot mutaties in de BRP, die bijdragen aan het zuiverder maken en houden van deze administratie. Daarnaast zullen de verbeterde BRP-gegevens leiden tot:

- Stopzetten en terugvorderen van ten onrechte verstrekte uitkeringen en/of toeslagen;
- Signalen over overbewoning/leegstand;
- Vermindering van overlast en veiligheidsrisico's door overbewoning.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met ons via naleving@vng.nl. Kijk voor meer informatie, factsheets en handreikingen op www.vng.nl/naleving.

Contactgegevens vindt u op de www.vng.nl/naleving bij VNG Naleving in de regio.

april 2020